

Schooljaarverslag

Schooljaar 2016 - 2017

Naam school	CBS De Til
Brinnummer	08AZ
Adres	Kerkstraat 6
Postcode	9797 PD
Telefoon	050-3021172
E-mail	info@cbsdetil.nl
Website	www.cbsdetil.nl
Directeur	Ellen Meijer

Datum vaststelling:

Inhoudsopgave:

Inleiding	- 3 -
0.1. Status van het document.....	- 3 -
0.2. Inhoud van de hoofdstukken	- 3 -
Hoofdstuk 1 Algemene indruk	- 4 -
1.1. Inleiding	- 4 -
1.2. Activiteiten	- 4 -
1.2.1. De Vreedzame School.....	- 4 -
1.2.2. Taal/Lezen:	- 4 -
1.2.3. Culturele en sportieve activiteiten:	- 5 -
1.2.4. Jaarlijks terugkerende activiteiten:	- 5 -
1.2.5. Ouderbetrokkenheid:	- 5 -
1.2.6. Continuïteit	- 6 -
1.2.7. Audit.....	- 6 -
1.3. Personeel	- 6 -
1.4. Omgevingsfactoren	- 6 -
1.4.1. Leerlingaantallen	- 6 -
1.4.2. Samenwerking.....	- 7 -
1.4.3. Onderhoud en huisvesting.....	- 7 -
1.5. Zaken die invloed hadden op de beleidsvoornemens	- 7 -
1.6. Beleidsontwikkeling	- 7 -
Hoofdstuk 2 Kengetallen	- 8 -
2.1. Kengetallen leerlingen	- 8 -
2.2. Kengetallen personeel.....	- 8 -
2.3. Kengetallen opbrengsten	- 9 -
Hoofdstuk 3 Evaluatie	- 10 -
3.1. Schooljaarplan	- 10 -
3.1.1. Zorg voor kwaliteit	- 10 -
3.1.2. Domein 2: Onderwijs en Leren	- 10 -
3.1.3. Domein 3: Zorg en Begeleiding	- 11 -
3.1.4. Domein 4: Beleid en Organisatie.....	- 11 -
3.2. Ouders en ouderbetrokkenheid	- 12 -
3.2.1. Jaarverslag medezeggenschapsraad CBS Til 2016-2017	- 12 -
3.3. Inspectie	- 12 -
Hoofdstuk 4 Financiën	- 13 -
Hoofdstuk 5 Beleidsvoornemens	- 13 -
Hoofdstuk 6 Slotwoord	- 13 -

Inleiding

0.1. Status van het document

Voor u ligt het schooljaarverslag 2016 - 2017 van CBS De Til uit Thesinge.

Het schooljaarverslag maakt deel uit van de kwaliteitscyclus: Schoolplan - Schooljaarplan - Schooljaarverslag. Voor aanvullende informatie verwijzen we naar het meerjarenformatieplan, de meerjarenbegroting, het sociaal jaarverslag, het schoolplan, het schooljaarplan en de schoolgids. Het schooljaarverslag is bedoeld als interne verantwoording. Het is voor team en directie een terugblik op het afgelopen schooljaar: het vaststellen van behaalde resultaten als opmaat voor het formuleren van de beleidsvoornemens voor het nieuwe schooljaar. Tevens is dit document een externe verantwoording naar het algemeen bestuur, de medezeggenschapsraad, de ouderraad, de ouders en de inspectie.

0.2. Inhoud van de hoofdstukken

Het verslag bestaat uit een zestal hoofdstukken.

Hoofdstuk 1: Algemene indruk. Hierin wordt een globale terugblik op het afgelopen schooljaar gegeven. Wat hebben we met elkaar beleefd en gedaan. Waren er nog speciale zaken die een rol speelden bij de ontwikkeling van ons onderwijs en bij het functioneren van het team?

Hoofdstuk 2: Kengetallen. Hierin wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste kengetallen t.a.v. de leerlingen, het personeel en de resultaten van het geboden onderwijs c.q. de opbrengsten.

Hoofdstuk 3: Evaluatie. Hierin evalueren we onze plannen van het afgelopen schooljaar: schoolontwikkeling, bevindingen inspectie, ouderbetrokkenheid en andere relevante gegevens.

Hoofdstuk 4: Financiën. Hierin wordt verwezen naar specifieke documenten zoals het schoolformatieplan of het (bestuurlijk) financieel jaarverslag en de meerjarenbegroting.

Hoofdstuk 5: Bevat de beleidsvoornemens voor het cursusjaar 2017-2018.

Hoofdstuk 6: Slotwoord

Wij hopen dat het schooljaarverslag bijdraagt aan het beoogde doel: de uitvoering van systematische en planmatige zorg voor de kwaliteit binnen onze school.

Hoofdstuk 1   Algemene indruk

1.1. Inleiding

Het verbeteren van de kwaliteit van ons onderwijs is ieder jaar opnieuw speerpunt van beleid. De accenten van het afgelopen schooljaar lagen op:

- De Vreedzame School
- Cultuur-educatie
- Veiligheidsbeleid
- Parnassys
- MR en OC
- Handboek
- Digitaal bekwaamheidsdossier

Gaandeweg het jaar kwamen daar het al of niet kiezen van een nieuwe taalmethode, keuzes m.b.t. digitale oefensoftware en de overstap van Picto naar Rolf bij. Dit laatste punt heeft grote impact gehad op het aantal beschikbare devices en de inzet daarvan tijdens de lessen.

We zijn doorgegaan met de verdere implementatie van Da Vinci (we maken nu ook gebruik van de bijbelkatern) en het zorgdocument is bijgewerkt en geactualiseerd.

Door de fusie, die in 1 januari 2016 heeft plaatsgevonden, is de samenwerking met de andere VCPO NG scholen versterkt op het gebied van Leerlingenzorg (Plusklas, Boot-team) ICT, directeuren overleg, werken in expertise groepen, VCPO-Academie en kwaliteitskringen.

De beleids- en werkdocumenten van de VCPO NG worden aangepast zodat ze ook gebruikt kunnen worden op De Til.

De aardbevingsschade en het Programmaplan heeft directe gevolgen voor CBS De Til. In combinatie met de toekomst van De Til is het van groot belang om samen met MR, team en ouders keuzes te maken m.b.t. het voortbestaan van de school.

De uitgangspunten van onze schoolontwikkeling staan beschreven in het schooljaar-plan 2016-2017. De algehele kwaliteit van het onderwijs op CBS De Til is op orde, ondanks het feit dat er sprake is van wisselende invulling van het IB-schap.

Uitgangspunten voor het schooljaarplan zijn verdeeld in de domeinen:

- Onderwijs en identiteit
- Zorg en begeleiding
- Communicatie
- Kwaliteit
- Personeel en organisatie

In dit jaarverslag kijken we terug op de verschillende activiteiten van het afgelopen jaar.

1.2. Activiteiten

We vinden het belangrijk om naast het dagelijks werken aan de cognitieve en creatieve vakken ook activiteiten en projecten te organiseren, waarmee we de kinderen een andere mogelijkheid geven om hun talenten te ontwikkelen en te leren binnen een bredere context. Enkele activiteiten die in dit verband genoemd kunnen worden zijn:

1.2.1. De Vreedzame School

Ook dit jaar zijn er kinderen opgeleid tot mediator. De 'diplomering' is feestelijk gevierd tijdens een van de afsluitingen van de blokken van de Vreedzame School.

Na elk blok vullen de leerkrachten de checklisten in voor zichzelf. We vullen het bijbehorende volgsysteem (soc. em.) niet in, omdat we verenigingsbreed ZIEN gebruiken.

1.2.2. Taal/Lezen:

Aan het begin van het schooljaar hebben opnieuw meegedaan met de Kinderboekenweek en binnen het thema: 'Voor altijd jong'. Tijdens de Boekenweek waren er veel contacten met ouderen, zowel in school als met 'Noaberschap'.

De collecties van de bibliotheek worden volop gebruikt door de kinderen vanwege het lezen om het lezen en voor het opzoeken van informatie bij projecten van Da Vinci.

Ook komen medewerkers van de bibliotheek op school om kinderen te informeren over boeken en lezen.

De leerlingen uit de bovenbouw hebben in het kader van burgerschapsvorming een begin gemaakt met het opzetten van een bibliotheek (met uitleen) voor leerlingen uit de onderbouw. Ook zijn er wekelijkse voorleesmomenten voor de groepen 1 en 2 die worden verzorgd door de bovenbouw. De schoolbibliotheek wordt volop gebruikt door de kinderen. Ze kunnen er terecht als er projectmatig wordt gewerkt, als er werkstukken gemaakt worden of als er spreekbeurten gegeven worden. Ook kunnen de kinderen er boeken lenen om te lezen in de klas.

Spreekbeurten, boekbesprekingen, duo-lezen, de boekenkring en pitches zijn voorbeelden van georganiseerde taal- leesactiviteiten in de klas.

In de midden- en bovenbouw is Nieuwsbegrip ingevoerd, nadat we twee maanden met een proeflicentie hebben gedraaid. De kinderen zijn enthousiast over de aangeboden teksten en de bijbehorende oefeningen. De teksten zijn actueel, de leesstrategieën duidelijk en de digitale toepassingen zijn uitnodigend en effectief.

Nieuwsbegrip is een goede aanvulling m.b.t het taalonderwijs en de woordenschatontwikkeling van de kinderen.

1.2.3.Culturele en sportieve activiteiten:

De kinderen hebben verschillende muzikale en theatervoorstellingen bezocht in Trefpunt of elders. In maart heeft de hele school meegedaan met de 'Grote Rekendag'.

In april werd er in de bovenbouw aandacht besteed aan de periode '40-'45 en zij hebben dit jaar opnieuw deelgenomen aan het NNO-project.

Er zijn door verschillende instanties gastlessen verzorgd o.a. door Amnesty International, Buitenplaats Reitdiep, Veilig Verkeer Nederland (verkeersdag voor de hele school) en Halt.

De komende 4 jaar is door deelname aan Cultuurclick een bij de leeftijd passend aanbod op cultuurgebied gewaarborgd.

Het beleidsstuk Cultuur is nog in ontwikkeling.

We hebben mee gedaan met de Koningsspelen. De groepen 1 t/m 3 hadden hun sportdag op school, de groepen 4 t/m 8 in en rond de sporthal. De organisatie hiervan was in handen van de vakleerkracht bewegingsonderwijs.

De vakdocent Sport en Beweging heeft het afgelopen jaar verschillende clinics voor de kinderen verzorgd zoals Taekwondo, Judo, Basketbal en Tennis.

De kinderen van de bovenbouw hebben ook meegedaan aan het voetbaltoernooi in Woltersum, dat dit jaar plaatsvond in Ten Post.

1.2.4.Jaarlijks terugkerende activiteiten:

Ook de jaarlijks terugkerende activiteiten binnen de school hebben plaatsgevonden. We noemen: Het schoolfeest, Sint Maarten, Sinterklaas, de Kerstviering en de -musical, de Paasviering, de schoolreisjes, het kamp, de musical, de kinderpostzegelactie, Koningsdag, het theoretisch en praktisch verkeersexamen. Allemaal activiteiten, waarin we (kinderen – ouders - school) laten zien samen school te zijn, samen dingen te organiseren en te beleven.

1.2.5.Ouderbetrokkenheid:

Ouderbetrokkenheid is meer dan het betrekken van ouders bij de activiteiten in de school. Uit onderzoek is bekend dat een goede samenwerking tussen school en ouders een positieve invloed heeft op de cognitieve ontwikkeling van kinderen. Dit is de reden om, waar mogelijk, ouders te betrekken bij school, vanuit de pedagogische driehoek kind – school – ouders.

In dit kader is dit jaar het ouderportaal van Parnassys geïntroduceerd bij ouders. Het ouderportaal is een middel om ouderbetrokkenheid te vergroten en geen doel op zich. Doordat ouders al eerder op de hoogte zijn van de resultaten kan het tien-minutengesprek ingestoken worden op het gedrag en het welbevinden van het kind

Het gebruik van het ouderportaal wordt door ouders gewaardeerd.

Het koffiemoment op De Til is een laagdrempelige vorm om contacten tussen school en ouders te verbeteren. Onder het genot van een kop koffie wordt een bepaald thema besproken (continurooster, schoonmaakavond, het ouderportaal e.d.) en hebben ouders de gelegenheid om onderwerpen naar voren te brengen waar ze met elkaar over willen spreken. Terugkoppeling naar het team vindt plaats in de VAW (Van Alles Wat) of tijdens personeelsvergaderingen. De bijeenkomsten werden gemiddeld door 10 ouders bezocht.

De MR en de OR functioneren naar tevredenheid. Zij denken mee over de ontwikkelingen binnen de school waarbij de toekomst van De Til een belangrijk onderwerp was.

De Ouderraad is in de nieuwe vorm als Oudercommissie aan de slag gegaan. Regels en afspraken zijn vastgelegd in het protocol Oudercommissie. Zij zijn actief en uitvoerend betrokken geweest bij o.a. de Kerst- en Paasviering en bij het schoolfeest.

In het kader van ouderbetrokkenheid is er ook dit jaar gewerkt met Klasse!ouders. De afspraken zijn vastgelegd in het protocol Klasse!ouders en de uitvoering ervan werkt steeds beter.

Op de Klusdag is een aantal vaders hard aan het gewerkt geweest met kleine reparaties in en rondom het gebouw (hek, plein, zonnenscherm, kraan e.d.).

1.2.6. Continurooster

Over het onderwerp continurooster is een peiling uitgezet onder ouders. Uit de antwoorden blijkt dat er tevredenheid is over het continurooster (gemiddelde waarde ouders 9.5 en kinderen 9.14). Ook de schooltijden zijn naar tevredenheid (gemiddelde waarde 8.79).

Een paar respondenten hebben de margedagen gemist, de meeste hebben ze niet gemist of het maakt hen niet uit.

Alles bij elkaar betekent dit, dat de pilot geslaagd is en dat we ook volgend jaar met dit continurooster werken op De Til.

1.2.7. Audit

In maart heeft er een audit plaatsgevonden vanuit VCPO NG. De aanbevelingen uit het rapport worden meegenomen in het schooljaarplan.

1.3. Personeel

In schooljaar 2016-2017 is er nauwelijks iets veranderd ten opzichte van het voorgaande jaar. Er is weinig sprake geweest van ziekteverzuim. De vervanging van zieke leerkrachten was niet altijd even gemakkelijk. Door de inzet en flexibiliteit van het team is het nooit voorgekomen dat er geen vervanger was en er kinderen thuis moesten blijven.

Een nieuwe IB-er heeft haar intrede gedaan op De Til. Zij is gedetacheerd vanuit Educonnect. Vanaf januari is haar werk overgenomen door een andere IB-er vanuit Educonnect.

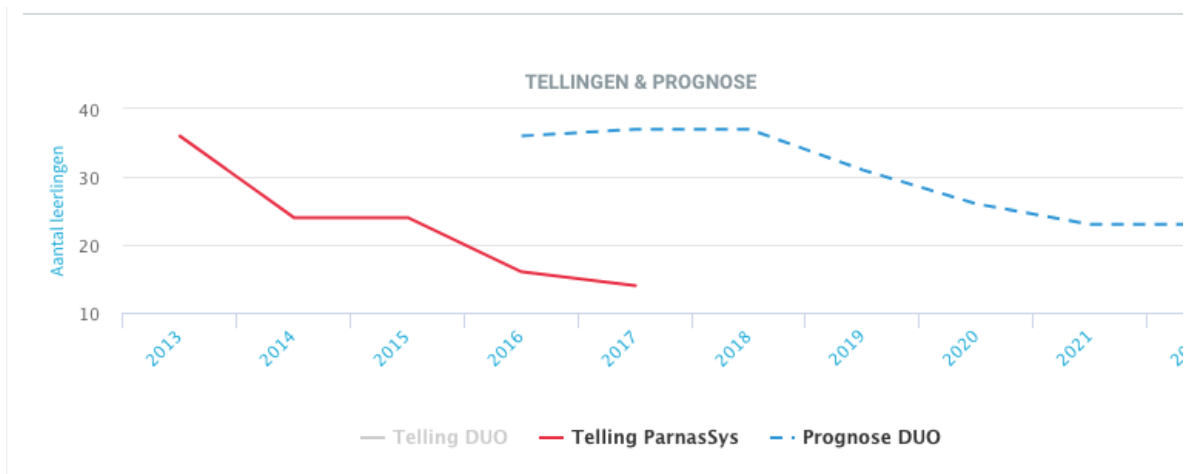
Van augustus tot februari is er een LIO-er aan het werk geweest in de onderbouw. Hierdoor ontstond de mogelijkheid om groep 3 uit de groep te halen en apart les te geven.

Vanaf 1 maart is er een onderwijsassistent aangesteld vanuit Passend Onderwijs voor 15 uur per week.

1.4. Omgevingsfactoren

1.4.1. Leerlingaantallen

De bevolkingsafname in Thesinge en de grootte van de school heeft effect op de aanmelding van het aantal leerlingen voor De Til. Het aantal aanmeldingen in groep 1 laat een lichte stijging zien. Op 1 oktober 2017 (de teldatum) is de school naar alle waarschijnlijkheid iets gegroeid.

1.4.2. Samenwerking

We werken samen met de peuterspeelzaal die gevestigd is in Trefpunt, tegenover de school. Gezamenlijke activiteiten met OBS Garmerwolde (sport, toneel e.d.) hebben dit jaar niet plaatsgevonden.

In de gemeente Ten Boer werkt een 'aanjager brede school', die zorgt voor samenwerking en afstemming op het gebied van kinderopvang, onderwijs en naschoolse activiteiten. De directeurs van de scholen in de gemeente Ten Boer vormen samen met deze 'aanjager' een klankbordgroep. Zij overleggen regelmatig met elkaar.

Door de fusie met VCPO NG is er voor de directeur meer gelegenheid om samen te werken met directeurs van andere scholen van de vereniging. Er is regelmatig overleg en er worden vanuit de vereniging scholingsdagen en intervisie momenten georganiseerd.

De fusie maakt het ook mogelijk om samen te werken op het gebied van ICT en leerlingenzorg. In de nieuwe vereniging wordt gewerkt met een IB-netwerk en een ondersteuningsteam m.b.t. Passend Onderwijs.

Alle leerkrachten kunnen workshops volgen via de VCPO Academy. Hier wordt veel gebruik van gemaakt.

1.4.3. Onderhoud en huisvesting

Het gebouw is oud en dat is vooral te merken aan de problematiek m.b.t. een goede klimaatbeheersing.

Ook is er sprake van aardbevingsschade. Controles vanuit de NAM hebben vastgesteld dat er veel en grote aanpassingen gedaan moeten worden om De Til aardbevingsbestendig te maken. Dit gegeven wordt ook meegenomen in de discussie m.b.t. de toekomst van De Til.

De MR en de ouders zijn actief met elkaar in gesprek over de toekomst van De Til.

1.5. Zaken die invloed hadden op de beleidsvoornemens

De beleidsvoornemens voor het afgelopen schooljaar zijn beschreven in het schooljaarplan 2016-2017 en gebaseerd op de evaluatie van het schooljaarplan 2015-2016, de ontwikkelingen m.b.t. onderwijs in het algemeen en de uitwerkingen daarvan specifiek voor De Til. De actiepunten zijn uitgewerkt in 5 domeinen:

1. Onderwijs en identiteit
2. Zorg en begeleiding
3. Communicatie
4. Kwaliteit
5. Personeel en organisatie

Om deze beleidsvoornemens te realiseren is passen we de PDCA-cyclus toe.

De inspectie heeft alle indicatoren van de kwaliteitszorg als voldoende beoordeeld.

1.6. Beleidsontwikkeling

In onze visie op onderwijs stellen we het kind met zijn unieke talenten en vaardigheden centraal. Het is onze plicht het kind dusdanig uit te dagen dat het op het juiste moment de volgende stap naar zijn/haar volgende ontwikkelingsfase kan maken. Dit zijn we aan het kind en de ouders verplicht.

Door het inzetten van groepsplannen en groepsoverzichten brengen we de belemmerende en stimulerende factoren in kaart die van belang zijn bij de ontwikkeling van het kind. We kijken naar de instructiebehoefte van een kind en op welke manier we een kind op de beste manier kunnen begeleiden in zijn/haar ontwikkeling. Door planmatig naar de school, de groep en het kind te kijken, opbrengsten te analyseren en van daaruit vervolg stappen te maken, kunnen we meer en meer handen en voeten geven aan het handelingsgericht werken (HGW).

De rol van de leerkracht is daarbij heel belangrijk.

Het auditrapport dat is opgesteld n.a.v. het auditbezoek in maart beschrijft de volgende verbeterpunten:

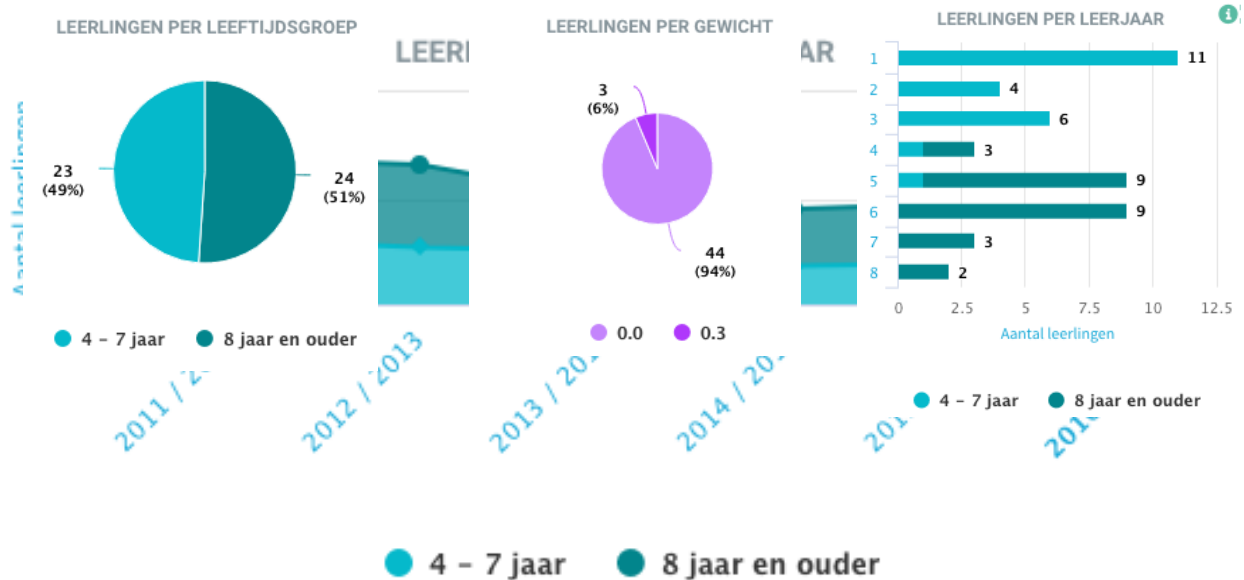
- De groepsplannen moeten beter afgesteld worden op elkaar (indeling, begeleidingszuil, weekplanning, overzicht instructiegroepen)
- Toetsen (zowel methodegebonden als niet-methodegebonden) moeten zichtbaar geanalyseerd worden volgens de PDCA-cyclus.
- Groepsmap: Indeling gelijk, weekplanning (Overleg Annette en Jessica), begeleidingszuil ,
- De leerlingpopulatie moet beter in beeld gebracht worden.

Deze aanbevelingen worden meegenomen in de het schoolplan 2017-2018.

Vanuit de inspectie ligt er een sterke focus op opbrengsten, leerrendementen en de te behalen CITO-scores, het zogenoemde opbrengstgericht werken. Wij realiseren ons dat we ambitieuze en duidelijke doelen moeten stellen als we het beste uit de kinderen willen halen. Ook het afgelopen jaar hebben we ons bekwaamd om hier doelgericht en efficiënt aan te werken in het belang van het kind. Dit moeten we beter vastleggen in Parnassys en de groepsmap.

Hoofdstuk 2 Kengetallen

2.1. Kengetallen leerlingen

Leerlingenaantal van afgelopen 4 jaar

	Oktober 2013	Oktober 2014	Oktober 2015	Oktober 2016
Leerlingenaantal	51	42	41	47
Wegingspercentage	12%	10%	10%	6%

Conclusie kengetallen leerlingen:

Het aantal kinderen op school daalt. De verwachting is dat deze trend zich voort blijft zetten.
 Het aantal kinderen is niet evenredig verdeeld over de leerjaren.
 Het wegingspercentage schommelt rond de 10 %.

2.2. Kengetallen personeel

Formatie 2016 – 2017

Medewerker	Brin	Functie	Wtf
Kloosterhuis, J	08AZ	leraar	1
Koster, M	08AZ	leraar	0,4

Ouden, ESC den	08AZ	directeur	0,3934
Pel, A	08AZ	leraar	0,6
Ploeg, AM vd	08AZ	leraar	0,5
Zuur, H	08AZ	leraar	0,5

Scholing:

- BHV-herhalingscursus
- VCPO NG Academie (verschillende onderwerpen)
- Mooi
- Gynzy
- Overstap naar Rolf (ICT)
- Da Vinci
- Effectief vergaderen
- Grip op verzuim
- Werken in combinatiegroepen

Conclusie kengetallen Personeel:

De specificatie van de inzet van de formatie is te vinden in het bovenschools- en schoolformatieplan. De vergoeding voor personeel wordt helemaal ingezet voor de totale personele bezetting.

Op De Til werken alleen vrouwen mannen, de gymleerkracht is een man.

Voor de leerzorg is een dagdeel beschikbaar, dat wordt ingevuld vanuit Educonnect op detacheringbasis.

De formatie voor de directie heeft een omvang van 17 uur.

Door gericht taakbeleid is er duidelijkheid over de inzet van de uren door de leerkrachten.

Ongeveer 35% procent van de niet-lesgebonden uren is gereserveerd voor het klassenwerk, voorbereiding van de lessen en de dossiervorming. De uren die voor schoolbrede taken zijn gereserveerd zijn voor CBS De Til krap bemeten. Hierdoor is het nodig om bewust te kiezen aan welke activiteiten we wel deelnemen en aan welke niet.

We streven ernaar om het aantal activiteiten gelijk te houden. Dit doen we o.a. door een beroep op ouders te doen.

Het taakbeleid is gericht op balans in de taakbelasting van de leerkrachten.

2.3. Kengetallen opbrengsten

Resultaten einde schoolperiode

Schooljaar	2013-2014 CITO	2014-2015 CITO	2015-2016 IEP	2016-2017 IEP
Aantal leerlingen	7	4	6	2
Schoolscore zonder correctie	538,9	539,8	89	87
Landelijk gemiddelde zonder correctie	534,4	534,8	81	78

Verwijzing naar het vervolgonderwijs:

Schooljaar: 2016 – 2017 uitstroom totaal 2 leerlingen	
	VMBO – Kader
1	VMBO – Theoretische leerweg
	HAVO
1	VWO

Conclusie schoolresultaten einde schoolperiode:

Op basis van de gegevens van analyse van de groepsplannen en de CITO-gegevens wordt er in groep 8 toegewerkt naar de Eindtoets. De gegevens worden vanaf groep 6 ingevoerd in de Plaatsingswijzer en besproken met ouders en leerlingen. Leerlingen worden zich hierdoor bewust van hun eigen leergedrag en verantwoordelijkheid. De leerlingen gaan na groep 8 door op het bij hen passende niveau op het VO. De gemiddelde score van 87 is een verheugend resultaat.

Voor de komende jaren hebben we de ambitie om boven de gestelde normen te scoren op zowel de eindtoets basisonderwijs als de toetsen van het leerlingvolgsysteem.

Hoofdstuk 3 Evaluatie

3.1. Schooljaarplan

Het schoolplan, het schooljaarplan, de schooljaaragenda en het schooljaarverslag vormen de kwaliteitscyclus, waarmee op een planmatige en gerichte wijze gewerkt wordt aan de uitvoering en verbetering van het onderwijsproces op school.

In dit jaarverslag worden de actiepunten, die in het schooljaarplan 2016-2017 beschreven zijn, geëvalueerd. De actiepunten vallen onder de volgende domeinen:

- Zorg voor kwaliteit
- Onderwijs en Leren
- Zorg en Begeleiding
- Beleid en Organisatie

De activiteiten m.b.t. de verschillende domeinen zijn gebaseerd op het schooljaarplan 2016-2017 en het schoolplan 2015-2019. In het schooljaarplan 2017-2018 zijn de evaluaties per onderdeel opgenomen.

Het plan van aanpak is een samenhangend geheel om van CBS De Til een school te maken die hoge kwaliteit biedt en waar een professioneel team werkt.

Belangrijk uitgangspunt voor het schooljaarplan van De Til is de PDCA-cyclus.

	Fase	Omschrijving	Vragen
1	Plan	We zeggen wat we doen.	Hebben we adequaat geborgd wat we doen?
2	Do	We doen wat we zeggen.	Handelen we conform wat we hebben afgesproken?
3	Check	We evalueren onze doelen, processen en opbrengsten.	Doen we de dingen goed? Doen we de goede dingen? Hoe weten we dat? Vinden anderen dat ook?
4	Act	We verbeteren ons voortdurend.	Wat gaan we verbeteren? Waarom? Hoe doen we dat?

3.1.1. Zorg voor kwaliteit

Door de voortgaande verheldering van de zorgstructuur, een duidelijke planning met bijbehorende afspraken en het vastleggen van doelstellingen per vakgebied liggen de opbrengsten aan het eind van de basisschool hoger dan op grond van de populatie verwacht mag worden.

Het gebruik van vastgestelde formats bij het maken van groeps- en handelingsplannen en de ruimte in tijd die gecreëerd is om de plannen te maken heeft geleid tot smart geformuleerde en goed uit te voeren plannen. Het actualiseren en borgen van verschillende protocollen heeft hiertoe bijgedragen (zie zorgdocument).

Leerkrachten hebben zich verder bekwaamd in het lesgeven volgens het ADIM en IGDI-model.

De gestelde doelen zijn voor een groot deel bereikt en het oordeel van de inspectie bevestigt dit.

Vanuit de audit is aangegeven dat de volgende zaken aandacht verdienen:

- De groepsmappen (afstemming)
- Analyse van toetsen (zowel methodegebonden als niet-methodegebonden)
- Administratie (PDCA) van de leerlingen (HGW)
- De leerlingpopulatie

Deze aanbevelingen worden meegenomen in de het schoolplan 2017-2018.

De administratieve verwerking van de leerresultaten van de leerlingen en de bijbehorende aanpassing van de plannen vraagt veel tijd en energie van de leerkrachten. Het komt de ontwikkeling en de begeleiding van de kinderen ten goede (door meten tot weten), maar is tevens werkdrukverhogend.

Leerkrachten zijn professionele medewerkers, hebben het beste met de kinderen voor en voelen zich door deze 'overkill' aan administratie ondergewaardeerd en niet serieus genomen.

3.1.2. Domein 2: Onderwijs en Leren

De onderwijstijd Technisch Lezen voor IV en V leerlingen is uitgebreid en de bevordering van het leesplezier is structureel opgenomen in de weekplanning door gezamenlijke leesmomen voor alle leerlingen. Er wordt gelezen in duo's, met Estafette en vanaf maart 2017 is Nieuwsbegrip ingevoerd in de midden- en bovenbouw. De leerkrachten zijn tevreden over de aangeboden teksten en de bijbehorende oefeningen. De teksten zijn actueel, de leesstrategieën duidelijk en de digitale toepassingen zijn uitnodigend en effectief. Ook het woordenschatonderwijs komt ruim aan de orde.

Het blijft moeilijk om aan de hand van de ontwikkelingslijnen een goed beredeneerd aanbod op te zetten voor de leerlingen in de groepen 1 en 2. Er wordt nu gewerkt met de leerlijnen van de methode Schatkist en de SLO.

We maken voor de hoogbegaafde kinderen gebruik van het SIDI-protocol. We werken met Levelwerk en er is de mogelijkheid aan te sluiten bij de torenklas van CBS DE Fontein in Ten Boer. Er heeft 1 leerling meegedaan met het Horizonproject.

Het handelingsgericht werken blijft voor alle leerkrachten een uitdaging, Ons uitgangspunt is dat alle kinderen op De Til optimaal tot hun recht komen en daarom is het handelingsgericht werken elke dag weer een punt van grote aandacht. Aandachtspunt vanuit de audit is het vastleggen van de 'handelingen' en de effecten. Leerkrachtgedrag is hierbij van belang.

Dit schooljaar is voor het derde jaar in de midden- en bovenbouw gewerkt met de methode DaVinci, een methode waarin de wereld-oriënterende vakken in onderlinge samenhang worden aangeboden. In de onderbouw is dit jaar ook gestart met deze methode. Tevens maken we gebruik van de bijbelkatern in alle bouwen. Dit betekenisvol leren wordt als zeer positief ervaren door de leerlingen, hun ouders en de leerkrachten.

De Vreedzame School heeft dit jaar verder vorm gekregen en er zijn opnieuw leerlingen opgeleid tot mediator.

Passend Onderwijs is in augustus 2014 gestart. Met ons SchoolOntwikklingsProfiel, het handelingsgericht werken, de toepassing van verschillende protocollen (dyslexie, in-door en uitstroom e.d.) geven we hier vorm aan. Het is een zich ontwikkelend proces, waar we voortdurend van leren. Op basis van de verscheidenheidsindex is er vanuit passend Onderwijs vanaf 1 maart 2017 een onderwijsassistent voor de midden- en onderbouw toegevoegd aan het team voor 15 uur in de week.

3.1.3 Domein 3: Zorg en Begeleiding

Door effectief om te gaan met vergadertijd, door werkmomenten te creëren, door een heldere jaarplanning (IB en algemeen), een duidelijke zorgstructuur, taakbeleid en door kritisch te kijken naar activiteiten waar de school al dan niet aan mee wil doen wordt het werkplezier in de gaten gehouden. De scholing (Werken in combinatiegroepen, VCPO NG Academie en BHV) was praktisch van aard en direct toepasbaar. De cursus Mooi is gericht op 'Een leven lang leren'. Ook heeft er teamscholing plaatsgevonden i.v.m. de overstap van Picto naar Rolf ICT.

De IB-er bezoekt de netwerkbijeenkomsten van de VCPO NG en sinds de fusie in januari kunnen we voor vragen m.b.t. leerlingenzorg terugvallen op het 'BOOT' (Bovenschools Ondersteunings Team). Er is een begin gemaakt met teamleren en collegiale consultatie. De directeur heeft Flitsbezoeken afgeleid in de verschillende groepen.

Werkdruk is een voortdurend punt van aandacht.

3.1.4 Domein 4: Beleid en Organisatie

Een keer in de twee weken is er personeelsoverleg. Door gebruik te maken van een gecombineerde vorm voor de agenda en het verslag is teamcommunicatie, verslaglegging en borging gewaarborgd. Ook worden er bordsessies gehouden en tijdens de vergadering worden waar mogelijk coöperatieve werkvormen gebruikt. Naast het tweewekelijks overleg zijn er studiemomenten en werkmomenten gepland voor het hele team. Door middel van de wekelijks VAW (Van Alles Wat) zijn leerkrachten op de hoogte van de weekplanning en de praktisch zaken op schoolniveau.

Er wordt wekelijks een weekbrief rondgestuurd naar alle ouders en naar het team.

In de commissies die zorg dragen voor de verschillende activiteiten zijn ouders actief betrokken, ook bij de uitvoering. Hierdoor worden ouders bewuster bij de schoolorganisatie betrokken.

Ouderparticipatie is en blijft een punt van aandacht.

In alle groepen is een Klasse!ouder actief geweest. hun feedback wordt gebruikt voor aanscherping en verdieping van de afspraken die gemaakt zijn.

Op CBS De Til wordt intensief gebruik gemaakt van de computers en van de programma's die het onderwijs ondersteunen. De overstap naar Rolf heeft voor veel onrust gezorgd en extra werk bij de ICT-er. Het verliep alles behalve soepel. Er is snelle WIFI aangelegd door de hele school en de servers en systemen zijn van Picto omgezet naar de ROLF Groep. Dit had ook gevolgen voor het aantal devices (minder dan via Picto) en de inzet ervan in de groepen.

De contacten met de OC en de MR zijn goed. De Oudercommissie is actief gestart met de werkgroepen en dat heeft een aantal prima activiteiten voor de kinderen opgeleverd.

De website wordt door veel ouders bezocht en is informatief en up-to-date.

De aardbevingen in het gebied rondom Loppersum hebben ook gevolgen voor ons gebouw. In het programmaplan is tijd en geld gereserveerd voor de versterking van de school. Het komende cursusjaar krijgt dit een duidelijker invulling m.b.t. de toekomst van De Til.

3.2 Ouders en ouderbetrokkenheid

Wij vinden het belangrijk dat school en ouders samen optrekken in het belang van het kind. Uit onderzoek is gebleken, dat naarmate de betrokkenheid van ouders bij school groter is, de resultaten van de kinderen verbeteren.

Er is een aantal werkgroepen en commissies binnen de schoolorganisatie, waarin ouders een belangrijke rol vervullen: de oudercommissie, de medezeggenschapsraad, het LOT en de bouwcommissie.

We werken met het protocol Klasse!ouders. Dit protocol is bedoeld als leidraad voor de klasse!ouders en de leerkrachten om de samenwerking en communicatie tussen ouders en leerkrachten te bevorderen en te stimuleren.

De oudercommissie en de medezeggenschapsraad zijn twee formele werkgroepen met elk een eigen positie in de organisatie. De oudercommissie onderhoudt contacten met ouders, is vertegenwoordigd in een aantal commissies en verzorgt activiteiten voor de kinderen. Dit is het eerste jaar dat de Oudercommissie werkt conform de afspraken in het fusierapport.

De medezeggenschapsraad toetst geformuleerd beleid en kan de directie adviseren m.b.t. veranderingen op beleidsgebied. Naast deze hoofdtaken verzorgen ze beide ondersteuning op verschillende terreinen binnen de school en hebben contact met elkaar over zaken die van belang zijn voor De Til.

De bouwcommissie verleent veel praktische assistentie in school bij activiteiten en onderhoud. Naast deze georganiseerde en geformaliseerde ouderparticipatie in school helpen ouders mee met verschillende school-activiteiten: ondersteuning bij lezen, de spelletjesmiddagen in de onderbouw, de schoonmaak van speelmateriaal, het begeleiden bij excursies of sportieve activiteiten. Bij veel van deze activiteiten wordt nauw samengewerkt met de Klasse!ouder.

Ouders worden op deze manier betrokken bij de activiteiten, kunnen meedenken en meedoen. Ook nodigen we ouders regelmatig uit in school voor tentoonstellingen, vieringen, koffiemomenten en zijn ze welkom aan het begin van de dag als de kinderen naar school worden gebracht.

Naast de contacten zoals hierboven beschreven die te maken hebben met de schoolorganisatie zijn er ook contacten waarbij het individuele kind centraal staat. We organiseren aan het begin van het cursusjaar een avond waarop ouders geïnformeerd worden over de gang van zaken in de groep en over de plannen voor het komende cursusjaar. Er is een 10-minuten gesprek aan het begin van het cursusjaar waarbij ouders de leerkrachten informeren over hun kind en in januari en juni zijn er gesprekken waarin de leerkrachten de ouders informeren over de vorderingen van hun kind. Daarnaast is het altijd mogelijk om een afspraak te maken met de leerkrachten of de intern begeleider als er iets besproken moet worden. Zowel ouders als leerkrachten kunnen hiertoe het initiatief nemen. De begeleiding in groep 8 is individueel, zodat een goede keus voor vervolgonderwijs gewaarborgd is. Tevens organiseren we informatieve ouderavonden om ouders te informeren over actuele onderwerpen (tevredenheidsonderzoek, Cito, de Vreedzame School, De toekomst van De Til).

3.2.1 Jaarverslag medezeggenschapsraad CBS Til 2016-2017

De medezeggenschapsraad, kortweg MR, heeft tot taak om het beleid van de school positief kritisch te volgen. De MR mag daarom alle onderwerpen bespreken die over de school gaan en daarover standpunten innemen en gevraagd en ongevraagd advies aan de schoolleiding geven. De belangrijkste taak van de MR is echter de uitoefening van zijn advies- en instemmingsbevoegdheden. In haar jaarverslag legt de medezeggenschapsraad verantwoording af aan de ouders.

3.3 Inspectie

De Inspectie van het Onderwijs ziet toe op de kwaliteit van het onderwijs en valt onder het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal voor het onderzoek is aangesloten bij het Toezichtkader po/vb 2012 en richtte zich op de volgende domeinen:

- Opbrengsten
- Onderwijsleerproces
- Zorg en begeleiding
- Kwaliteitszorg

CBS De Til heeft van de inspectie het basisarrangement toegekend gekregen.

De opbrengsten van de tussentoetsen waren ook dit jaar over het algemeen voldoende. Het aantal IV en V leerlingen is te hoog. Dit heeft uiteraard ook gevolgen voor de tussenopbrengsten. We hebben met de resultaten van de eindtoets (IEP) ruim boven de norm van de inspectie gescoord. Dit neemt

niet weg dat een scherpe focus op de opbrengsten noodzakelijk blijft, zodat we het basisarrangement behouden.

De MR heeft ingestemd met het Veiligheidsbeleid en de leerlingpopulatie wordt voor het komende schooljaar duidelijk in beeld gebracht.

Ook het zorgdocument is aangepast aan de laatste ontwikkelingen en waar nodig herzien en de incidentregistratie wordt via Parnassys bijgehouden.

Hoofdstuk 4 Financiën

De begroting is een financiële vertaling van het strategisch beleid van de vereniging, het schoolplan en het schooljaarplan. Vervanging van methodes, duurzame leermiddelen, aanschaf en vervanging van meubilair, inrichting ICT en de personele inzet worden over meerdere jaren begroot. Bij het opstellen van de begroting gaan we ervanuit dat de inzet van middelen zo veel mogelijk ten goede komt aan het primaire proces op school. De schoolfinanciën worden berekend per kalender jaar.

Uitgaven die het afgelopen jaar zijn gemaakt:

- Divers incidenteel en structureel onderhoud
- Invoering deel 3 Da Vinci methode
- Licentie Nieuwsbegrip

In de jaarrekening wordt een specifieke en gedetailleerde verantwoording gegeven van de inzet van de middelen. In dit verband moet hier ook naar verwezen worden.

Hoofdstuk 5 Beleidsvoornemens

In dit hoofdstuk zijn die activiteiten opgenomen, die in het komende jaar zullen worden uitgewerkt.

Het accent ligt op activiteiten die passen bij de volgende domeinen:

Domein 1: Onderwijs en identiteit

Domein 2: Zorg en Begeleiding

Domein 3: Communicatie

Domein 4: Kwaliteit

Domein 5: Personeel en organisatie

Binnen deze domeinen komen die onderwerpen naar voren waar we reeds mee bezig zijn en die we willen verdiepen en de onderwerpen waar we gezien de ontwikkelingen op De Til mee bezig willen gaan. Ook zorgen we ervoor dat de genomen en nog te nemen innovaties geborgd worden in de dagelijkse onderwijspraktijk. We laten ons leiden door onze eigen visie en strategisch handelen, rekening houdend met landelijke en regionale ontwikkelingen.

Speerpunten zijn PDCA-cyclus HGW en de toekomst van De Til. Voor de uitwerking van onze beleidsvoornemens verwijs ik naar het schoolplan 2015-2019 en het schooljaarplan 2017-2018.

Hoofdstuk 6 Slotwoord

Passend bij de cyclus 'Plan-Do-Check-Act' passeren alle vernieuwingen, veranderingen en plannen van het afgelopen jaar de revue in dit schooljaarverslag. Onze schoolorganisatie is voortdurend in beweging en De Til is een plek waar veel gebeurt. We koesteren de zaken die goed gaan en richten ons op de dingen die we kunnen verbeteren. In dit jaarverslag leest u waar we het afgelopen jaar aan gewerkt hebben en waar we ons volgend jaar op richten.

We vinden het welbevinden van de kinderen op onze school heel belangrijk en zien het als onze taak hier een optimale bijdrage aan te leveren, zowel op cognitief als op sociaal emotioneel gebied. Het is onze opdracht een kwalitatief goede school te realiseren, waar eigentijds onderwijs wordt gegeven, waar aandacht is voor elk kind, voor elke ouder, voor elke teamlid zodat het voor iedereen goed toeven is op De Til.

We stellen vast, dat de resultaten en opbrengsten het afgelopen jaar voldoende zijn. Als team en directie zetten we onze schouders onder verdere kwaliteitsverbetering van De Til, samen met de kinderen en in goede samenwerking met hun ouders.

We zijn dankbaar dat veel mensen de school een warm hart toe dragen en zich met hart en ziel inzetten voor de school. Deze inzet geldt voor zowel bestuurlijke als ondersteunende taken.

We weten dat ouders dagelijks hun waardevolste bezit aan ons toevertrouwen. Daarom mogen wij het gevoel voor veiligheid en het plezier in het naar school gaan van hun kinderen niet uit het oog

verliezen. We beseffen dat elk kind het verdient om gewaardeerd en geaccepteerd te worden. Iets wat we als leerkrachten met volle inzet waar willen maken.

Als team en directie staan we voor een grote uitdaging: het verder verbeteren van de kwaliteit van ons onderwijs door goed inhoud te geven aan het opbrengstgericht werken en door met elkaar een cultuuromslag te maken naar een steeds professionelere manier van werken, zonder dat we daarbij het welbevinden van uw kind vergeten.

Uit het liedboek:

*Gij die toekomst scheidt,
wij danken U voor onze kinderen
in wie Gij onze hoop levend houdt.
Wij bidden U
dat zij hun weg zullen vinden
in deze haastige wereld
en goed keuzes maken
in het vele dat op hen afkomt,
dat zij de waarde wegen van wat zij meekrijgen
en daarin de grondtoon van de liefde ervaren.*

Bettine Siertsema